

Bu sayımızın dosyasında, antropologlara göre insanın “insan ve birey” olmasında, kendisini ayırt edip tanımlaması ve kurduğu ilişkinin tanımlanıp toplumsallaşmasında dönüştürücü ve belirleyici işlevler yüklenen, insanlaşma sürecinin bir parçasını ifade eden ve canlılar içinde en yoğun ilişkileri yalnız insanlar için doğuran bir konu olan “Cinsellik” ele alınmaya çalışıldı. Beşeri bilimlerin her dalınca ayrı yönleriyle irdelenen bu konuda, evliliklerin aldığı biçimler, küçük yaşta kız çocuklarının evlendirilmesi ve çocuk düşürme başlıklarını, Nuri Adıyeye, Mahmud Yazbak ve Akşin Somel Osmanlı toplumunun farklı zaman ve mekanlarında özellikle şeriye sicilleri üstünden yaptıkları yetkin araştırmalarıyla ortaya koyuyorlar.

Fatma Kutlar cinselliğin estetik boyutunu, Ümit Alioğlu Karacaoğlan’da bu boyutun nasıl dile getirildiğini inceliyor. Filiz Dingil Platon’da ve Eski Yunan toplumunda aşk kavramı ve “oğlan aşkı”nın ahlakını konu edinirken, Keith Hopwood tarihsel örnek ve değerlendirmelerle “şehvetli Türklerin Bizans prenseslerine gösterdiği ilgi”yi, cinsiyetçilik, dışarının kadınlarının simgesel anlamı, tecavüz ve siyaset bağlamında, disiplinlerarası birçok çağrışım ve göndermeyle, tarihçilik ve feminizm kavramlarını kullanarak konu edinmekte.

Cinsiyetçiliğin siyasal ve toplumsal bağlamını Haydar Akın’ın cadılar tarihini, Erdem Türközü’nün Türk Solu’nu bu yönleriyle değerlendirdikleri yazılarında görüyoruz. İlder Uzel halen bir efsane olarak bilinmezliğini sürdüren Osmanlı ‘bahname’ yazısının penceresini *Tuhfetü’l-müteebbin* adlı yazmayı tanıttığı yazısının çerçevesiyle aralıyor. Çağımızın sanatı sinemanın Türkiye’de cinsellikle buluşması, 70’lere damgasını vuran “malum film”lerin öyküsü Orhun Yakın’ın uzmanlık alanı.

Cinsellik anlayışından tıp tarihine, nüfus siyasetinden ahlak değerleri ve dil kullanımına kadar ilginizi çekeceğine inandığımız Tosun Paşazade Sedâd’ın *Muâmelât-ı Zevciyyede Adem-i İktidar* risalesinin çevrimyazısını, Dosyamızın eki olarak Mehmet Sarioğlu hazırladı.

Dosya dışı yazılarımızdan Nuran Tezcan’ın Evliya Çelebi sempozyumu değerlendirmesini, Çelebi’nin önemini ve hocamızın hocalığını sergilemesi nedenleriyle önemsiyoruz. Onur Kınılı ise *National Geographic Magazine*’nin Aralık 1914 sayısında, Birinci Dünya Savaşı ortamında Osmanlı/Türkiye toplumuna bakışını, bakanların kimliği ve nedenselliği içinde değerlendirirken, eleştirel okumayla basın - toplumsal imge üretimi ve siyaset ilişkisinin çözümlenişini ortaya koyuyor.

Ömer Türkoğlu uzun süredir ara verdiğimiz ve canlandırmayı arzuladığımız Şehrengiz köşemizde Anadolu kentlerinin sosyal tarihine örnek teşkil edebilecek bir konuyu Çankırı özelinde inceliyor.

Frank Fokke Ferwerda hazırlamış olduğu dizinin ikinci yazısında John Bailey Adger’ı anlatıyor. Uygur Kocabaşoğlu’nun “İngiliz Gözüyle Türkler” dizisinin dördüncüsünde ise C. J. Cornish’in 1889 yılında yazdığı, “katı ve bükülmez bir Müslüman, tutkulu bir vatansever, şair, tarihçi, tertipçi ve demokrat” Namık Kemal Bey’in biyografi-değerlendirmesi yer alıyor.

Kudret Emiroğlu